АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

12 листопада 2026 р. м. Львів № 63/296-рп/к

Справа № 63/8-07-267-2026

Про початок розгляду справи
про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання Відділу досліджень і розслідувань в івано-Франківській області від 11.11.2026 № 63-03/693-П та відповідні матеріали,

ВСТАНОВИЛА:

Західне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), в межах повноважень та завдань, визначених Законом України «Про Антимонопольний комітет України», здійснило заходи контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції у сфері ритуальних послуг у територіальних межах Івано-Франківської області.

1. ВІДПОВІДАЧ

(1) Бурштинська міська рада (далі – Бурштинська міська рада, міська рада) включена до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування. Ідентифікаційний код юридичної особи *(інформація, доступ до якої обмежено)*.

(2) Місцезнаходження: *(інформація, доступ до якої обмежено)*.

(3) Систему та гарантії місцевого самоврядування в Україні, засади організації та діяльності, правового статусу і відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування визначає відповідно до Конституції України Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні».

(4) Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

(5) Згідно з абзацом п’ятим частини першої статті 5 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» система місцевого самоврядування включає виконавчі органи сільської, селищної, міської ради.

(6) Відповідно до статті 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи. Виконавчі органи сільських, селищних, міських, районних у містах рад є підконтрольними і підзвітними відповідним радам, а з питань здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади - також підконтрольними відповідним органам виконавчої влади.

(7) Частиною першою статті 16 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що органи місцевого самоврядування є юридичними особами і наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.

(8) Ураховуючи викладене, Бурштинська міська рада є органом місцевого самоврядування та юридичною особою і наділена власними повноваженнями, в межах яких діє самостійно і несе відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.

(9) Виконавчий комітет Бурштинської міської ради, який нею створений, підзвітний та підконтрольний їй, не є юридичною особою.

(10) Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму в господарській діяльності, здійснення заходів щодо демонополізації економіки, фінансової, матеріально-технічної, інформаційної, консультативної та іншої підтримки суб’єктів господарювання, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється, в тому числі, органами місцевого самоврядування.

(11) Отже, дія Закону України «Про захист економічної конкуренції» поширюється на діяльність Бурштинської міської ради та її виконавчого комітету щодо реалізації державної політики у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму, здійснення заходів, які сприяють розвитку конкуренції.

2. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

(12) Організація надання ритуальних послуг в Україні врегульована, зокрема такими нормативно-правовими актами:

- Законом України «Про поховання та похоронну справу» (далі - Закон);
- Наказом Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства від 19.11.2003 № 193 «Про затвердження нормативно-правових актів щодо реалізації Закону України «Про поховання та похоронну справу», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 08.09.2004 за № 1110/9709, яким затверджено:
- Типове положення про ритуальну службу в Україні (далі - Типове положення);
- Необхідний мінімальний перелік окремих видів ритуальних послуг зареєстрований в Міністерстві юстиції України 08.09.2004 за № 1111/9710 (далі - Необхідний мінімальний перелік послуг);
- Необхідний мінімальний перелік вимог щодо порядку організації поховання і ритуального обслуговування населення, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 08.09.2004 за № 1112/9711 (далі - Необхідний мінімальний перелік вимог);

- Порядок утримання кладовищ та інших місць поховань, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 08.09.2004 за № 1113/9712 (далі – Порядок утримання кладовищ);
- Єдиною методикою визначення вартості надання громадянам необхідного мінімального переліку окремих видів ритуальних послуг, реалізації предметів ритуальної належності, затвердженою наказом Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства від 19.11.2003 № 194, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 18.03.2004 за № 338/8937 (далі - Єдина методика).

(13) У статті 2 Закону наведені терміни, які вживаються в такому значенні, зокрема:
місце поховання - кладовище, крематорій, колумбарій або інша будівля чи споруда, призначена для організації поховання померлих;
могила - місце на кладовищі, у крематорії, колумбарії або в іншій будівлі чи споруді, призначеній для організації поховання померлих, де похована труна з тілом померлого чи урна з прахом;
поховання померлого - комплекс заходів та обрядових дій, які здійснюються з моменту смерті людини до поміщення труни з тілом або урни з прахом у могилу або колумбарну нішу, облаштування та утримання місця поховання відповідно до звичаїв та традицій, що не суперечать законодавству;
ритуальні послуги – послуги, пов’язані з організацією поховання та облаштуванням місця поховання.

(14) Відповідно до статті 12 Закону особа, яка зобов’язалася поховати померлого, на підставі свідоцтва про смерть, згідно із статтею 8 цього Закону звертається до сільського голови або ритуальної служби з приводу укладення відповідного договору-замовлення на організацію та проведення поховання. Ця особа має право вибирати виконавців послуг серед суб’єктів господарської діяльності, які уклали договори із сільським головою або ритуальною службою про надання цих послуг.

(15) Згідно з частиною першою статті 9 Закону ритуальні служби - спеціалізовані комунальні підприємства, що створюються органами місцевого самоврядування в порядку, встановленому законом, з метою здійснення організації поховання померлих і надання ритуальних послуг, передбачених необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг, реалізації предметів ритуальної належності, передбаченим пунктом 2 частини другої статті 8 цього Закону.

(16) Згідно з пунктом 3 Типового положення ритуальна служба здійснює організацію поховання померлих і надання ритуальних послуг відповідно до статей 9, 10, 12 Закону.

(17) Виходячи із пункту 4 Типового положення, основними завданнями ритуальної служби в Україні є: здійснення організації поховання померлих і надання передбачених Необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг та ритуальних послуг, не передбачених цим переліком, а також реалізація предметів ритуальної належності.

(18) Згідно з пунктом 5 Типового положення ритуальна служба відповідно до покладених на неї завдань зобов'язана, зокрема, укладати договори-замовлення на організацію та проведення поховання; організовувати поховання померлих згідно з договорами-замовленнями; організовувати виконання роботи з благоустрою місць поховань відповідно до кошторису; забезпечувати функціонування місць поховань відповідно до порядку, визначеного відповідним виконавчим органом сільської, селищної та міської ради, згідно зі статтею 23 Закону.

(19) Ритуальні послуги надаються за плату згідно з договором-замовленням, крім випадків, передбачених законом (частина друга статті 12 Закону).

(20) Відповідно до частини шостої статті 12 Закону вартість послуг та предметів ритуальної належності визначається на принципах:

- доступності для кожного громадянина і рівності правових гарантій;

- визначення економічної обґрунтованості, планово-розрахункової собівартості та рентабельності - при затвердженні ціни;

- відповідальності виконавчих органів сільських, селищних та міських рад та органів виконавчої влади за встановлені ними ціни;

- відкритості, доступності та прозорості структури ціни;

- оплати тільки тих послуг, що відповідають вимогам нормативно - правових актів.

(21) Згідно зі статтею 10 Закону надання ритуальних послуг відповідно до Необхідного мінімального переліку окремих видів ритуальних послуг, передбаченого пунктом 2 частини другої статті 8 цього Закону, здійснюється ритуальними службами або за договором суб'єктами господарювання інших форм власності. Вартість таких послуг встановлюється в порядку і в межах, встановлених законодавством, виконавчим органом сільської, селищної, міської ради. Надання ритуальних послуг, не передбачених зазначеним переліком, а також виготовлення предметів ритуальної належності здійснюється за цінами, встановленими за згодою сторін.

(22) До Необхідного мінімального переліку послуг включено такі послуги:

- оформлення договору-замовлення на організацію та проведення поховання;
- оформлення свідоцтва про поховання;
- копання могили (викопування могили ручним або механізованим способом, опускання труни з тілом померлого в могилу, закопування могили, формування намогильного насипу та одноразове прибирання території біля могили);
- монтаж та демонтаж намогильної споруди при організації підпоховання в існуючу могилу;
- кремація тіл померлих;
- поховання та підпоховання урни з прахом померлих у колумбарну нішу, в існуючу могилу, у землю;
- зберігання урн з прахом померлих у крематорії;
- організація відправлення труни з тілом чи урни з прахом померлого за межі України;
- запаювання оцинкованої труни;
- замощення урни з прахом померлого в колумбарну нішу.

(23) Механізм формування вартості та економічно обґрунтованих тарифів (цін) на ритуальні послуги, предмети ритуальної належності для суб'єктів господарювання різних форм власності, а також механізм розрахунку вартості надання громадянам необхідного мінімального переліку окремих видів ритуальних послуг визначає Єдина методика (пункт 1.1. глави 1 Єдиної методики).

(24) Відповідно до пункту 1.2 глави 1 Єдиної методики основною її метою є визначення механізму розрахунку вартості надання громадянам необхідного мінімального переліку окремих видів послуг, а також процедури реалізації предметів ритуальної належності.

(25) Згідно з пунктом 1.3 глави 1 Єдиної методики вона поширюється на суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність у сфері надання ритуальних послуг незалежно від форми власності.

(26) Відповідно до пункту 1.4. глави 1 Єдиної методики «вартість послуг - сукупність витрат на виконання окремих видів послуг та виготовлення предметів ритуальної належності з урахуванням планового прибутку».

(27) Пунктом 2.1. глави 2 Єдиної методики визначено, що формування вартості послуг надання громадянам Необхідного мінімального переліку окремих видів ритуальних послуг, реалізації предметів ритуальної належності здійснюється з урахуванням розрахунків обсягів надання ритуальних послуг та реалізації предметів ритуальної належності, планових витрат, визначених на підставі державних, галузевих нормативів витрат матеріалів, техніко-економічних розрахунків та кошторисів, ставок податків і зборів (обов'язкових платежів).

(28) Пунктом 2.3. глави 2 Єдиної методики передбачено:

- планування витрат здійснюється нормативним методом. Розмір витрат за кожною статтею визначається на підставі державних та галузевих нормативів, а також відповідно до прийнятих на підприємстві норм використання палива, електроенергії, матеріалів, норм та розцінок з оплати праці, нормативів витрат на управління і обслуговування виробництва та інших норм витрат;
- при невідповідності державних або галузевих норм витрат матеріальних, трудових та фінансових ресурсів розрахунковим нормам, які відображають особливості діяльності окремого підприємства, використовуються розрахункові норми, які затверджуються наказом директора підприємства;
- статті витрат, за якими неможливе їх об'єктивне нормування, плануються з урахуванням фактичних витрат за попередній рік, кошторисів цих витрат на плановий період або інших розрахунків;
- до вартості ритуальних послуг та виготовлення предметів ритуальної належності включається плановий прибуток та податок на додану вартість, крім переліку послуг з поховання та постачання ритуальних товарів державними та комунальними службами, визначеного підпунктом 197.1.10 пункту 197.1 статті 197 розділу V Податкового кодексу України, за винятком операцій з постачання послуг з поховання та кремації трупів тварин і пов’язаної з цим діяльності.

(29) Отже, при розроблені калькуляції вартості послуг з копання могили, підприємства (надавачі ритуальних послуг) повинні дотримуватись вимог Єдиної методики.

3. ОБСТАВИНИ, ЯКІ СВІДЧАТЬ ПРО НАЯВНІСТЬ ОЗНАК ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

(30) Відділення надіслало вимоги:

- Бурштинській міській раді від 26.09.2025 № 63-02/8080е та від 31.08.2026 № 63-02/6095е, відповідь на які надано листами від 12.11.2025 № 2389/02-28 (вх. № 63-01/5034 від 13.11.2025) та від 15.09.2026 № 1761/02-28 (вх. № 63-01/3153 від 15.09.2026);
- КП «ЕКО-СЕРВІС» від 05.06.2026 № 63-02/3970е, відповідь на яку надано листами від 22.06.2026 № 237 (вх. № 63-01/2180 від 22.06.2026) та від 07.07.2026 № 256 (вх. № 63-01/2473 від 10.07.2026), від 01.09.2026 № 63-02/6114е, відповідь на яку надано листами від 16.09.2026 № 325 (вх. № 63-01/3176 від 16.09.2026) та від 24.09.2026 № 332 (вх. № 63-01/3269 від 28.09.2026).

(31) За інформацією Бурштинської міської ради, наданою листами від 12.11.2025 № 2389/02-28 (вх. № 63-01/5034 від 13.11.2025) та від 15.09.2026 № 1761/02-28 (вх. № 63-01/3153 від 15.09.2026), в період 2023-2025 рр. та січня-серпня 2026 року

послуги з копання могили ручним способом, опускання труни з тілом померлого в могилу, закопування могили, формування надмогильного насипу та одноразове прибирання території біля могили в м. Бурштин надавало комунальне підприємство «ЕКО-СЕРВІС БУРШТИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ» (ідентифікаційний код юридичної особи *(інформація, доступ до якої обмежено)*; місцезнаходження юридичної особи: *(інформація, доступ до якої обмежено)*; далі - КП «ЕКО-СЕРВІС» або Підприємство).

(32) Організація поховань (копання могил) здійснюється Підприємством на території двох кладовищ у м. Бурштин: старе кладовище по вул. Міцкевича та нове кладовище по вул. Нова.

(33) Відповідно до рішення Бурштинської міської ради від 28.02.2023 № 20/44-23 «Про ритуальну службу та ритуальні послуги, затвердження Положення про ритуальну службу та Порядку надання ритуальних послуг на території Бурштинської міської територіальної громади», а саме пунктом 1 цього рішення Підприємству надано функції, права та обов'язки ритуальної служби, пунктом 2 рішення затверджено Положення про ритуальну службу Бурштинської міської територіальної громади (далі – Положення) та пунктом 3 рішення затверджено Порядок надання ритуальних послуг на території Бурштинської міської територіальної громади (далі – Порядок).

(34) Згідно з підпунктом 3.2 розділу 3 Статуту КП «ЕКО-СЕРВІС», нова редакція якого затверджена рішенням Бурштинської міської ради від 04.09.2025 № 13/76-25, предметом діяльності Підприємства, зокрема, є надання ритуальних послуг.

(35) Відповідно до пункту 4 Положення, необхідний мінімальний перелік окремих видів ритуальних послуг, які надає КП «ЕКО-СЕРВІС», включає:
- оформлення договору- замовлення на організацію та проведення поховання;
- оформлення свідоцтва про поховання;
- копання могили (викопування могили ручним або механізованим способом, опускання труни з тілом померлого в могилу, закопування могили, формування надмогильного насипу та одноразове прибирання території біля могили (далі – послуги з копання могили).

(36) КП «ЕКО-СЕРВІС» листами від 09.11.2022 № 224, від 02.09.2024 № 209 та від 14.01.2026 № 9, з доданими до них розрахунками, зверталось до виконавчого комітету Бурштинської міської ради з приводу розгляду та затвердження тарифів на ритуальні послуги.

(37) За результатами їх розгляду виконавчим комітетом Бурштинської міської ради були прийняті відповідно наступні рішення:

- від 24.11.2022 № 258 «Про встановлення тарифів на ритуальні послуги», введені в дію з 01.01.2023 (далі – Рішення № 258);
- від 29.10.2024 № 517 «Про встановлення тарифів на ритуальні послуги, що надаються КП «Еко-Сервіс Бурштинської міської ради», введені в дію з 01.11.2024 (далі – Рішення № 517);
- від 28.01.2026 № 2 «Про встановлення тарифів на ритуальні послуги, що надаються КП «Еко-Сервіс Бурштинської міської ради»» (далі – Рішення № 2),

(38) КП «ЕКО-СЕРВІС» листом від 22.06.2026 № 237 (вх. № 63-01/2180 від 22.06.2026) повідомило, що фактично ритуальні послуги почало надавати з вересня 2023 року, а також зазначило, що тарифи на ритуальні послуги, встановлені Рішенням № 2, почали діяти з 01.02.2026.

(39) Таким чином, Підприємство надавало послуги з копання могили у період з вересня 2023 року по жовтень 2024 року включно за тарифами, встановленими Рішенням № 258, з листопада 2024 року по січень 2026 року включно - за тарифами, встановленими Рішенням № 517, з лютого 2026 року по листопад 2026 року – за тарифами, встановленими Рішенням № 2.

(40) Інформація про розмір тарифів, встановлених виконавчим комітетом Бурштинської міської ради для КП «ЕКО-СЕРВІС» Рішенням № 258, Рішенням № 517 та Рішенням № 2, наведена в таблиці 1:

Таблиця № 1

№ п/п	**Перелік послуг**	**Рішення № 258**	**Рішення № 517**	**Рішення № 2**
		(вересень 2023 – жовтень 2024 р.)	**(листопад 2024 – січень 2026 р.)**	**(лютий - вересень 2026 р.)**
		Вартість, грн.		
	Літній період (з 01 квітня по 31 жовтня)			
1.	копання могили ручним способом, опускання труни з тілом померлого в могилу, закопування могили, формування надмогильного насипу та одноразове прибирання території біля могили	1988,50	2980,00	3430,00
2.	копання могили ручним способом при підпохованні в існуючу могилу, монтаж та демонтаж надмогильних споруд, опускання труни з тілом померлого в могилу, закопування могили, формування надмогильного насипу та одноразове прибирання території біля могили	2002,72	2434,92	3100,00
3.	копання дитячої могили ручним способом, опускання труни з тілом померлого в могилу, закопування могили, формування надмогильного насипу та одноразове прибирання території біля могили	731,02	830,33	1105,00
4.	копання дитячої могили ручним способом при підпохованні в існуючу могилу, монтаж та демонтаж надмогильних споруд, опускання труни з тілом померлого в могилу, закопування могили, формування надмогильного насипу та одноразове прибирання території біля могили	735,92	836,63	1112,00
	Зимовий період (з 01 листопада по 31 березня)			
5.	копання могили ручним способом, опускання труни з тілом померлого в могилу, закопування могили, формування надмогильного насипу та одноразове прибирання території біля могили	3027,54	3990,00	4906,00
6.	копання могили ручним способом при підпохованні в існуючу могилу, монтаж та демонтаж надмогильних споруд, опускання труни з тілом померлого в могилу, закопування могили, формування надмогильного насипу та одноразове прибирання території біля могили	3046,86	3766,94	4630,00
7.	копання дитячої могили ручним способом, опускання труни з тілом померлого в могилу, закопування могили, формування надмогильного насипу та одноразове прибирання території біля могили	1129,40	1303,27	1567,00
8.	копання дитячої могили ручним способом при підпохованні в існуючу могилу, монтаж та демонтаж	1136,32	1313,54	1608,00

	надмогильних споруд, опускання труни з тілом померлого в могилу, закопування могили, формування надмогильного насипу та одноразове прибирання території біля могили			
9.	оформлення договору – замовлення на проведення поховання	60,00	81,18	-

(41) З інформації Підприємства, наданої листами від 22.06.2026 № 237 (вх. № 63-01/2180 від 22.06.2026) та від 16.09.2026 № 325 (вх. № 63-01/3176 від 16.09.2026), встановлено, що обсяг наданих КП «ЕКО-СЕРВІС» послуг з копання могили ручним способом, опускання труни з тілом померлого в могилу, закопування могили, формування надмогильного насипу та одноразове прибирання території біля могили (далі – послуги з копання могили) за період з вересня 2023 року по вересень 2026 року становив:

- ✓ 2023 рік – *(інформація, доступ до якої обмежено)*;
- ✓ 2024 рік – *(інформація, доступ до якої обмежено)*;
- ✓ 2025 рік – *(інформація, доступ до якої обмежено)*;
- ✓ січень-серпень 2026 року – *(інформація, доступ до якої обмежено)*.

(42) Відділення здійснило аналіз калькуляцій вартості послуг з копання могили та доданих матеріалів (листи КП «ЕКО-СЕРВІС» від 07.07.2026 № 256 (вх. № 63-01/2473 від 10.07.2026) та від 16.09.2026 № 325 (вх. № 63-01/3176 від 16.09.2026)) і встановило наступне.

(43) Як зазначено вище, у період 2025 року та в січні 2026 року в КП «ЕКО-СЕРВІС» діяли тарифи на послуги з копання могили, встановлені Рішенням № 517, а саме:

- ✓ 2980,00 грн у літній період (з 01 квітня по 31 жовтня);
- ✓ 3990,00 грн у зимовий період (з 01 листопада до 31 березня).

(44) Відповідно, у період лютий-серпень 2026 року діяли тарифи на послуги з копання могили, встановлені Рішенням № 2, а саме:

- ✓ 3430,00 грн у літній період (з 01 квітня по 31 жовтня);
- ✓ 4906,00 грн у зимовий період (з 01 листопада до 31 березня).

(45) Згідно калькуляціями № 1 і № 5 на послуги з копання могили, наданими Підприємством листом від 22.06.2026 № 237 (вх. № 63-01/2180 від 22.06.2026), до розрахунку тарифів, встановлених Рішенням № 517, було включено наступні витрати (див. табл. 2):

Таблиця 2

№ п/п	**Літній період (з 01 квітня по 31 жовтня)**		**Зимовий період (з 01 листопада до 31 березня)**	
	Статті витрат	**Сума, грн.**	**Статті витрат**	**Сума, грн.**
1.	**Виробнича собівартість**	*(інформація, доступ до якої обмежено)*	**Виробнича собівартість**	*(інформація, доступ до якої обмежено)*
1.1	Прямі витрати на оплату праці землекопів 9,17 люд/год х 117,00	*(інформація, доступ до якої обмежено)*	Прямі витрати на оплату праці землекопів 15,2 люд/год х 117,00	*(інформація, доступ до якої обмежено)*
1.2	Додаткова зарплата 30%	*(інформація, доступ до якої обмежено)*	Додаткова зарплата 30%	*(інформація, доступ до якої обмежено)*

1.3	Оплата праці майстра (15000:48 ям :2 (0,5 окладу))	*(інформація, доступ до якої обмежено)*	Оплата праці майстра (15000:48 ям:2 (0,5 окладу))	*(інформація, доступ до якої обмежено)*
1.4	Нарахування на з/плату 22%	*(інформація, доступ до якої обмежено)*	Нарахування на з/плату 22%	*(інформація, доступ до якої обмежено)*
1.5	Витрати на освітлення	*(інформація, доступ до якої обмежено)*	Витрати на освітлення	*(інформація, доступ до якої обмежено)*
1.6	Витрати на ремонт та обслуговування (лопати, держаки, віник, шнур і ін.)	*(інформація, доступ до якої обмежено)*	Витрати на ремонт та обслуговування (лопати, держаки, віник, шнур і ін.)	*(інформація, доступ до якої обмежено)*
1.7	Інші загально-виробничі витрати (рукавиці, захисний одяг, маски 5000:100)	*(інформація, доступ до якої обмежено)*	Інші загально-виробничі витрати (рукавиці, захисний одяг, маски)	*(інформація, доступ до якої обмежено)*
1.8	Амортизація основних засобів	*(інформація, доступ до якої обмежено)*	Амортизація основних засобів	*(інформація, доступ до якої обмежено)*
2.	**Адміністративні витрати 15% від витрат операційної діяльності**	*(інформація, доступ до якої обмежено)*	**Адміністративні витрати 15% від витрат операційної діяльності**	*(інформація, доступ до якої обмежено)*
3.	**Повна собівартість**	*(інформація, доступ до якої обмежено)*	**Повна собівартість**	*(інформація, доступ до якої обмежено)*
4.	**Прибуток 12%**	*(інформація, доступ до якої обмежено)*	**Прибуток 12%**	*(інформація, доступ до якої обмежено)*
5.	**Усього вартість одиниці послуги**	*(інформація, доступ до якої обмежено)*	**Усього вартість одиниці послуги**	*(інформація, доступ до якої обмежено)*

(46) Згідно з інформацією, наданою КП «ЕКО-СЕРВІС» листом від 07.07.2026 № 256 (вх. № 63-01/2473 від 10.07.2026), при розрахунку тарифів на послуги з копання могили, який діяв з 01.11.2024 по 31.01.2026, взято до уваги:

- планові витрати на ремонт та обслуговування (лопати, держаки, віник, шнур і ін.) становлять *(інформація, доступ до якої обмежено)*,

- витрати на забезпечення працівників ритуальної служби необхідним спецодягом – *(інформація, доступ до якої обмежено)*,

- адміністративні витрати становлять 15% від витрат операційної діяльності, на рівні граничних відповідно до абз. 11 п. 4 Єдиної методики.

(47) Вимогами пункту 2.1. глави 2 Єдиної методики передбачено, що формування вартості послуг надання громадянам Необхідного мінімального переліку окремих видів ритуальних послуг, реалізації предметів ритуальної належності здійснюється з урахуванням розрахунків обсягів надання ритуальних послуг та реалізації предметів ритуальної належності, планових витрат, визначених на підставі державних, галузевих нормативів витрат матеріалів, техніко-економічних розрахунків та кошторисів, ставок податків і зборів (обов'язкових платежів).

(48) Пунктом 2.3. глави 2 Єдиної методики визначено:
- планування витрат здійснюється нормативним методом. Розмір витрат за кожною статтею визначається на підставі державних та галузевих нормативів, а також відповідно до прийнятих на підприємстві норм використання палива, електроенергії,

матеріалів, норм та розцінок з оплати праці, нормативів витрат на управління і обслуговування виробництва та інших норм витрат;
- при невідповідності державних або галузевих норм витрат матеріальних, трудових та фінансових ресурсів розрахунковим нормам, які відображають особливості діяльності окремого підприємства, використовуються розрахункові норми, які затверджуються наказом директора підприємства;
- статті витрат, за якими неможливе їх об'єктивне нормування, плануються з урахуванням фактичних витрат за попередній рік, кошторисів цих витрат на плановий період або інших розрахунків.

(49) Відповідно до глави 4 Єдиної методики, адміністративні витрати включаються до тарифів у розмірі, що не перевищує 15 відсотків планованої виробничої собівартості. Темпи зростання адміністративних витрат не повинні перевищувати визначеного рівня інфляції.

(50) Листом від 16.09.2026 № 325 (вх. № 63-01/3176 від 16.09.2026) Підприємство надало інформацію про фактичні витрати матеріалів (оборотні відомості по матеріально-відповідальній особі – приймальнику замовлень ритуальних послуг), за 2024-2025 рр. та січень – серпень 2026 року, з яких вбачається, що Підприємством у 2024 році було придбано матеріалів (лопат, держаків, відер) на суму *(інформація, доступ до якої обмежено),* рукавиць – на суму *(інформація, доступ до якої обмежено)*; у 2025 році – на суму *(інформація, доступ до якої обмежено)* та *(інформація, доступ до якої обмежено)* відповідно. Захисний спецодяг та маски у 2024-2025 рр. Підприємством не закуплявся.

(51) Виходячи з зазначеного, фактичні витрати за статтею «ремонт та обслуговування (лопати, держаки, віник, шнур і ін.)» в розрахунку на 1 послугу з копання могили становлять:

- 2024 рік - *(інформація, доступ до якої обмежено)*,
- 2025 рік - *(інформація, доступ до якої обмежено)*,

натомість у калькуляцію Підприємством включено *(інформація, доступ до якої обмежено)*.

(52) Відповідно, витрати за статтею «інші фактичні загально-виробничі витрати (рукавиці, захисний одяг, маски)» в розрахунку на 1 послугу з копання могили становлять:

- ✓ 2024 рік - *(інформація, доступ до якої обмежено)*,
- ✓ 2025 рік – *(інформація, доступ до якої обмежено)*,

натомість у калькуляцію Підприємством включено *(інформація, доступ до якої обмежено)*.

(53) З аналізу наданої Підприємством інформації також встановлено, що розрахунки адміністративних витрат, включених до вартості послуги з копання могили встановленої Рішенням № 517 та Рішенням № 2, не здійснювались.

(54) Відділення здійснило порівняння розміру адміністративних витрат, включених до калькуляцій № 1 і № 5 вартості послуги з копання могили, встановленої Рішенням № 258, Рішенням № 517 і Рішенням № 2, з якого з'ясовано, що темпи їх зростання перевищують визначений рівень інфляції.

(55) Розмір і темпи зростання адміністративних витрат, відображених у планових калькуляціях на послугу з копання могили, становлять (див. табл. 3):

Таблиця 3

	Рішення	Рішення № 517	Рішення № 2

Період року	№ 258 (01.09.2023-31.10.2024)	(01.11.2024 - 31.01.2026)		(01.02.2026 – вересень 2026 року)	
	Розмір адмінвитрат, грн.	Розмір адмінвитрат, грн.	*Темп зростання, %*	Розмір адмінвитрат, грн.	*Темп зростання, %*
літній період (з 01 квітня по 31 жовтня)	*(інформація, доступ до якої обмежено)*	*(інформація, доступ до якої обмежено)*	*(інформація, доступ до якої обмежено)*	*(інформація, доступ до якої обмежено)*	*(інформація, доступ до якої обмежено)*
зимовий період (з 01 листопада до 31 березня)	*(інформація, доступ до якої обмежено)*	*(інформація, доступ до якої обмежено)*	*(інформація, доступ до якої обмежено)*	*(інформація, доступ до якої обмежено)*	*(інформація, доступ до якої обмежено)*

(56) Відповідно до інформації Міністерства фінансів України, яка міститься у відкритому доступі за посиланням https://index.minfin.com.ua/ua/economy/index/inflation/2025/, індекс інфляції становив: 2023 рік – 105,1%, 2024 рік – 112%, 2025 рік – 1088%, січень -серпень 2026 року – 106,1%.

(57) Виходячи з наведено вище, темп зростання адміністративних витрат у планових калькуляціях вартості послуг з копання могили, встановленій Рішенням № 517, перевищували визначений рівень інфляції за 2023 рік, який мав би бути врахований Підприємством, на *(інформація, доступ до якої обмежено)*.

(58) Враховуючи зазначене, завищення розміру адміністративних витрат у вартості одиниці послуг з копання могили, встановленій Рішенням № 517, становить:

у літній період

(інформація, доступ до якої обмежено)

у зимовий період

(інформація, доступ до якої обмежено).

(59) У калькуляції № 1 і № 5 вартості послуги з копання могили, встановленої Рішенням № 2, було включено наступні витрати (див. табл. 4):

Таблиця 4

№ п/п	**Літній період (з 01 квітня по 31 жовтня)**		**Зимовий період (з 01 листопада до 31 березня)**	
	Статті витрат	**Сума, грн.**	**Статті витрат**	**Сума, грн.**
1.	**Виробнича собівартість**	*(інформація, доступ до якої обмежено)*	**Виробнича собівартість**	*(інформація, доступ до якої обмежено)*
1.1	Прямі витрати на оплату праці робітників благоустрою 9,17 люд/год х 155,68	*(інформація, доступ до якої обмежено)*	Прямі витрати на оплату праці землекопів 15,2 люд/год х 117,00	*(інформація, доступ до якої обмежено)*
1.2	Оплата праці начальника дільниці (23500 : 14ям : 2 (0,25 окладу))	*(інформація, доступ до якої обмежено)*	Оплата праці начальника дільниці	*(інформація, доступ до якої обмежено)*
1.3	Нарахування на з/плату 22%	*(інформація, доступ до якої обмежено)*	Нарахування на з/плату 22%	*(інформація, доступ до якої обмежено)*

1.4	Витрати на ремонт та обслуговування (лопати, держаки, віник, шнур і ін.)	*(інформація, доступ до якої обмежено)*	Витрати на ремонт та обслуговування (лопати, держаки, віник, шнур і ін)	*(інформація, доступ до якої обмежено)*
1.5	Інші загально-виробничі витрати (рукавиці, захисний одяг, маски 5000:100)	*(інформація, доступ до якої обмежено)*	Інші загально-виробничі витрати (рукавиці, захисний одяг, маски)	*(інформація, доступ до якої обмежено)*
1.6	Амортизація основних засобів	*(інформація, доступ до якої обмежено)*	Амортизація основних засобів	*(інформація, доступ до якої обмежено)*
2.	**Адміністративні витрати 15% від витрат операційної діяльності**	*(інформація, доступ до якої обмежено)*	**Адміністративні витрати 15% від витрат операційної діяльності**	*(інформація, доступ до якої обмежено)*
3.	**Повна собівартість**	*(інформація, доступ до якої обмежено)*	**Повна собівартість**	*(інформація, доступ до якої обмежено)*
4.	**Прибуток 12%**	*(інформація, доступ до якої обмежено)*	**Прибуток 12%**	*(інформація, доступ до якої обмежено)*
5.	**Усього вартість одиниці послуги**	*(інформація, доступ до якої обмежено)*	**Усього вартість одиниці послуги**	*(інформація, доступ до якої обмежено)*

(60) Згідно з інформацією, наданою КП «ЕКО-СЕРВІС» листом від 07.07.2026 № 256 (вх. № 63-01/2473 від 10.07.2026), при розрахунку тарифу на послугу з копання могили, який діє з 01.02.2026, взято до уваги:

- планові витрати на ремонт та обслуговування (лопати, держаки, віник, шнур і ін.) становлять *(інформація, доступ до якої обмежено)*,

- витрати на забезпечення працівників ритуальної служби необхідним спецодягом – *(інформація, доступ до якої обмежено)*,

- адміністративні витрати становлять 15% від витрат операційної діяльності, на рівні граничних відповідно до абз. 11 глави 4 Єдиної методики.
- статті витрат, за якими неможливе їх об'єктивне нормування, плануються з урахуванням фактичних витрат за попередній рік, кошторисів цих витрат на плановий період або інших розрахунків.

(61) Листом від 16.09.2026 № 325 (вх. № 63-01/3176 від 16.09.2026) Підприємство надало інформацію про фактичні витрати матеріалів (оборотні відомості по матеріально-відповідальній особі – приймальнику замовлень ритуальних послуг), з яких вбачається, що Підприємством у 2025 році було придбано матеріалів (лопат, держаків, відер) на суму *(інформація, доступ до якої обмежено)*, рукавиць – на суму *(інформація, доступ до якої обмежено)*, у січні-серпні 2026 року – на суму *(інформація, доступ до якої обмежено)*, рукавиць – на суму *(інформація, доступ до якої обмежено)*. Захисний спецодяг та маски у 2025 році та січні-серпні 2026 року не закуплялись.

(62) Виходячи з зазначеного, фактичні витрати за статтею «ремонт та обслуговування (лопати, держаки, віник, шнур і ін.)» в розрахунку на 1 послугу з копання могили становлять:

- 2025 рік - *(інформація, доступ до якої обмежено)*,
- січень-серпень 2026 року – *(інформація, доступ до якої обмежено)*,

натомість у калькуляцію Підприємством включено *(інформація, доступ до якої обмежено)*, тобто є завищеними.

(63) Відповідно, витрати за статтею «інші фактичні загально-виробничі витрати (рукавиці, захисний одяг, маски)» в розрахунку на 1 послугу з копання могили становлять:

- ✓ 2025 рік – *(інформація, доступ до якої обмежено)*,
- ✓ січень-серпень 2026 року – *(інформація, доступ до якої обмежено)*,

натомість у калькуляцію Підприємством включено 200,00 грн (у літній період) та 100,00 грн (у зимовий період), тобто є завищеними.

(64) Крім того, з таблиці 4 і зазначеного вище вбачається, що КП «ЕКО-СЕРВІС» у планових калькуляціях вартості послуг з копання могили, встановленій Рішенням № 2, завищило розмір адміністративних витрат, оскільки темп їх зростання перевищував визначений рівень інфляції за 2025 рік (108,8%), який мав би бути врахований Підприємством.

(65) Так, зокрема, розмір адміністративних витрат у тарифах, встановлених Рішенням № 517, не повинен був перевищувати *(інформація, доступ до якої обмежено)*. Відповідно, граничний розмір адміністративних витрат у тарифах, встановлених Рішенням № 2, не повинен перевищувати *(інформація, доступ до якої обмежено).*

(66) Враховуючи зазначене, завищення розміру адміністративних витрат у вартості одиниці послуг з копання могили, встановленій Рішенням № 2, становить:

у літній період

(інформація, доступ до якої обмежено);

у зимовий період

(інформація, доступ до якої обмежено).

(67) Враховуючи зазначене вище, розрахунок вартості послуг з копання могили, встановленої Рішенням № 517 та Рішенням № 2, за статтями витрат: «ремонт та обслуговування (лопати, держаки, віник, шнур і ін.)», «інші фактичні загально-виробничі витрати (рукавиці, захисний одяг, маски)» та «адміністративні витрати», без урахування обсягів надання ритуальних послуг, фактичних витрат за попередній рік та визначеного рівня інфляції, не відповідає вимогам пунктів 2.2, 2.3 глави 2 та абзацу 11 глави 4 Єдиної методики. Внаслідок чого вартість послуг з копання могили у КП «ЕКО-СЕРВІС» у період з листопада 2024 року по вересень 2026 року є необґрунтовано завищеною.

(68) КП «ЕКО-СЕРВІС» є єдиним суб'єктом господарювання, який надає послуги з копання могили (викопування могили ручним способом, опускання труни з тілом померлого в могилу, закопування могили, формування намогильного насипу та одноразове прибирання території біля могили) на кладовищах, розташованих на території м. Бурштин.

(69) Згідно з інформацією, наданою КП «ЕКО-СЕРВІС» листом від 22.06.2026 № 237 (вх. № 63-01/2180 від 22.06.2026), в період 2023-2025 рр. та січня-травня 2026 року суб'єкти господарювання, які бажали б надавати ритуальні послуги на території м. Бурштин, Івано-Франківського району, Івано-Франківської області до Підприємства не звертались, відповідно, договори з суб'єктами господарювання про надання ритуальних послуг не укладались.

(70) Отже, в період вересня 2023 року – листопада 2026 року становище КП «ЕКО-СЕРВІС» на ринку послуг з копання могили (викопування могили ручним способом, опускання труни з тілом померлого в могилу, закопування могили, формування намогильного насипу та одноразове прибирання території біля могили) на території

м. Бурштин, Івано-Франківського району, Івано-Франківської області, в межах якої розташовані два кладовища, поховання на яких здійснює КП «ЕКО-СЕРВІС», мало ознаки монопольного (домінуючого) з часткою 100 %, оскільки КП «ЕКО-СЕРВІС» на цьому ринку не мало жодного конкурента.

4. АНТИКОНКУРЕНТНІ НАСЛІДКИ ТА КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ОРГАНУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

(71) Статтею 19 Конституції України передбачено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов’язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

(72) Згідно зі статтею 144 Конституції України органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов’язковими до виконання на відповідній території.

(73) Одним із визначених статтею 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» принципів, на основі яких здійснюється місцеве самоврядування в Україні, є законність.

(74) Статтею 17 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що відносини органів місцевого самоврядування з підприємствами, установами та організаціями, що перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, будуються на засадах їх підпорядкованості, підзвітності та підконтрольності органам місцевого самоврядування.

(75) Положеннями частин першої та другої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму в господарській діяльності, здійснення заходів щодо демонополізації економіки, фінансової, матеріально-технічної, інформаційної, консультативної та іншої підтримки суб'єктів господарювання, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється органами державної влади, органами місцевого самоврядування та органами адміністративно-господарського управління та контролю. Суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

(76) За результатами дослідження, проведеного Відділенням згідно з вимогами Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення товарного ринку та монопольного (домінуючого) становища суб’єктів господарювання на ньому, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 11.06.2026 № 2-рп, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 14.07.2026 за № 1043/46437, встановлено, що протягом періоду вересня 2023 року – листопада 2026 року становище КП «ЕКО-СЕРВІС» на ринку послуг з копання могили (викопування могили ручним способом, опускання труни з тілом померлого в могилу, закопування могили, формування намогильного насипу та одноразове прибирання території біля могили) на території м. Бурштин Івано-Франківського району Івано-Франківської області, в межах якої розташовані два кладовища, на яких здійснює поховання КП «ЕКО-СЕРВІС», має ознаки монопольного (домінуючого) з часткою 100%, оскільки Підприємство на цьому ринку не мало жодного конкурента.

(77) Дії КП «ЕКО-СЕРВІС», які полягають у розрахунку завищених тарифів на послуги з копання могили (викопування могили ручним способом, опускання труни з тілом померлого в могилу, закопування могили, формування намогильного насипу та

одноразове прибирання території біля могили), встановлених рішеннями виконавчого комітету Бурштинської міської ради від 29.10.2024 № 517 «Про встановлення тарифів на ритуальні послуги, що надаються КП «Еко-Сервіс Бурштинської міської ради» та від 28.01.2026 № 2 «Про встановлення тарифів на ритуальні послуги, що надаються КП «Еко-Сервіс Бурштинської міської ради»», та їх застосуванні, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з копання могили, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

(78) Відповідно до статті 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» забороняються дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), що полягають у схиленні суб'єктів господарювання, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю до порушень законодавства про захист економічної конкуренції, створенні умов для вчинення таких порушень чи їх легітимації.

(79) Пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є, зокрема, вчинення дій, заборонених згідно зі статтею 17 цього закону.

(80) Отже, дії Бурштинської міської ради в особі її виконавчого комітету, які полягають у встановленні рішеннями виконавчого комітету Бурштинської міської ради від 29.10.2024 № 517 «Про встановлення тарифів на ритуальні послуги, що надаються КП «Еко-Сервіс Бурштинської міської ради» та від 28.01.2026 № 2 «Про встановлення тарифів на ритуальні послуги, що надаються КП «Еко-Сервіс Бурштинської міської ради»» завищених тарифів на послуги з копання могили (викопування могили ручним способом, опускання труни з тілом померлого в могилу, закопування могили, формування намогильного напису та одноразове прибирання території біля могили), містять ознаки порушень законодавства про захист економічної конкуренції, передбачені пунктом 7 статті 50, статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді легітимації порушень КП «ЕКО-СЕРВІС» законодавства про захист економічної конкуренції, передбачених пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з копання могили (викопування могили ручним способом, опускання труни з тілом померлого в могилу, закопування могили, формування намогильного напису та одноразове прибирання території біля могили).

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 36 і 37 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482, та пунктом 2 розділу II, пунктом 9 розділу VI та пунктом 1 розділу VII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету

України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Розпочати розгляд справи у зв'язку з наявністю в діях Бурштинської міської ради в особі її виконавчого комітету (ідентифікаційний код юридичної особи *(інформація, доступ до якої обмежено)*), які полягають у встановленні рішеннями виконавчого комітету Бурштинської міської ради від 29.10.2024 № 517 «Про встановлення тарифів на ритуальні послуги, що надаються КП «Еко-Сервіс Бурштинської міської ради» та від 28.01.2026 № 2 «Про встановлення тарифів на ритуальні послуги, що надаються КП «Еко-Сервіс Бурштинської міської ради»» завищених тарифів на послуги з копання могили (викопування могили ручним способом, опускання труни з тілом померлого в могилу, закопування могили, формування намогильного напису та одноразове прибирання території біля могили), ознак порушень законодавства про захист економічної конкуренції, передбачених пунктом 7 статті 50, статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді легітимації порушень КП «ЕКО-СЕРВІС» законодавства про захист економічної конкуренції, передбачених пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з копання могили (викопування могили ручним способом, опускання труни з тілом померлого в могилу, закопування могили, формування намогильного напису та одноразове прибирання території біля могили).

2. Доручити збирання та аналіз доказів у справі Відділу досліджень і розслідувань в Івано-Франківській області Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України.

Голова Колегії,
голова Відділення Олександр КРИЖАНОВСЬКИЙ